

ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΕΑΡΩΝ ΨΑΡΙΩΝ

ΤΟ ΕΡΓΟ

Το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) σε συνεργασία με το Κοινωνικό Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» - Διεθνές Κέντρο Ναυτικής Έρευνας και Παράδοσης, υλοποιώντας το έργο «**Πιλοτικά Πάρκα Προστασίας Νεαρών Ψαριών**», πρόσφατα δημιούργησε δύο υποθαλάσσια πάρκα ψαριών εντός της θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Καρδαμύλων (θέση Μάρμαρο) και του Λιμένα Καταρράκτη στο νησί της Χίου βάσει διαδικασίας που ορίζει η νομοθεσία.

Σκοπός του έργου είναι η εφαρμογή, παρακολούθηση και ανάδειξη μίας καινοτόμου τεχνολογίας προσέλκυσης και προστασίας ψαριών, με απτά αναμενόμενα οφέλη στην τοπική αλιευτική κοινότητα, στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και στη βιωσιμότητα της αλιείας.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

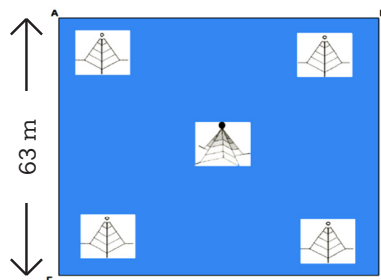

Το έργο βρίσκεται στο 3^ο στάδιο.

ΠΑΡΚΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΨΑΡΙΩΝ

Τα πάρκα προστασίας ψαριών αποτελούνται από τρισδιάστατες δομές, κατασκευασμένες από δίκτυα διαφόρων μεγεθών (ματιού), οι οποίες διαθέτουν πολλαπλούς λαβυρινθώδεις χώρους κατάλληλους για να προσφέρουν προστασία και τροφή σε κάθε στάδιο ανάπτυξης των ψαριών. Το υλικό κατασκευής των δομών είναι πολυαιθυλένιο σε ποσοστό 90% και πολυπροπυλένιο σε ποσοστό

10%. Οι δομές είναι πυραμιδοειδούς μορφής κατασκευασμένες από χοντρά δίκτυα τετράγωνης πλέξης ύψους 6 μέτρων. Οι δομές εξοπλίζονται με πλωτήρες και πασσάλους και έτσι διατηρείται το σχήμα τους. Ένα πάρκο αποτελείται από πέντε δομές και καταλαμβάνει στον βυθό ένα τετράγωνο πλευράς 63 μέτρων (εικόνα 1).

Εικόνα 1: Σχέδιο χωροθέτησης των δομών.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΤΑ ΠΑΡΚΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΨΑΡΙΩΝ

Οι τρισδιάστατες δομές από δίκτυα με την πάροδο του χρόνου εποίκίζονται με θαλάσσια ζωή και δημιουργούν ενδιαιτήματα στα οποία καταφεύγουν τα νεαρά ψάρια για προστασία. Εκτός από καταφύγιο, οι συσκευές προσφέρουν και τροφή στα συγκεκριμένα ψάρια από την εγκατεστημένη μακρο-βενθική κλωρίδα και την τοπική πανίδα που αναπτύσσεται πάνω τους.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ

Οι τρισδιάστατες δομές από δίκτυα που απαρτίζουν ένα πάρκο προστασίας ψαριών, λόγω του τρόπου με τον οποίο είναι πλεγμένες, επιτρέπουν στα ψάρια να κυκλοφορούν ελεύθερα μέσα από τα ανοίγματά τους, ενώ επάνω στα δίκτυα προσκολλώνται και βρίσκουν μόνιμη κατοικία θαλάσσιοι οργανισμοί και φυτά. Δημιουργούνται, συνεπώς, μικροκλωβί που παρέχουν προστασία και διόδους διαφυγής για τα μικρά ψάρια, ενώ παράλληλα η αύξηση της πολυπλοκότητας της θαλάσσιας περιοχής δημιουργεί ενδιαιτήματα κατάλληλα για να προσελκύσουν μεγαλύτερα ψάρια τα οποία τρέφονται από τη κλωρίδα που αναπτύσσεται (εικόνα 2). Στο πλαίσιο αυτό, τα πάρκα ψαριών εκτός του ότι απο-

τελούν καταφύγιο για τα μικρά ψάρια, λειτουργούν και ως πόλος ανάπτυξης ενός βιώσιμου οικοσυστήματος με οφέλη για:

- την τοπική αλιευτική κοινότητα
- το θαλάσσιο περιβάλλον
- τη βιωσιμότητα της αλιείας
- την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας

Εικόνα 2: Η δομή κατά την κατασκευή της και μετά την εποίκισή της.

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Τέτοιες τρισδιάστατες δομές κατασκευασμένες με δίκτυα από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών ποντίστηκαν πιλοτικά το 2015 στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος που υλοποιεί το Κοινωνικό Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος», εντός της θαλάσσιας ζώνης Λιμένα Καρδαμύλων (θέση Μάρμαρο) και Λιμένα Καταρράκτη στο νησί της Χίου, ως μέσο επίδειξης και δοκιμής αυτής της τεχνολογίας, καθώς και καταγραφής της επίδρασής της στο οικοσύστημα και στην αλιεία.

Τα πάρκα ψαριών στη Χίο παρακολουθούνται επιστημονικά για ένα έτος και τα πλήρη πορίσματα της έρευνας καταγράφονται για την ενημέρωση και την αξιοποίησή τους από την επιστημονική κοινότητα.

Συνοπτικά, καταγράφεται η ποικιλότητα και ο βαθμός προσέλκυσης και εγκατάστασης των ψαριών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα νεαρά ψάρια. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η αποτύπωση της αύξησης της ανάπτυξης της θαλάσσιας κλωρίδας πάνω στα δίκτυα, η οποία αποτελεί και το ενδιαιτήμα των ψαριών.

Τα υποθαλάσσια πιλοτικά πάρκα προστασίας ψαριών της Χίου αναμένεται να προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες και να ανοίξουν ένα νέο δρόμο στη πολιτική της προστασίας των ψαριών και στην ανάταξη των αποθεμάτων τους.

Το ερευνητικό κέντρο «**Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών**» (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) σκοπό έχει τη διεξαγωγή επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, την πειραματική ανάπτυξη και επίδειξη, τη διάδοση και εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας, ιδιαίτερα στους τομείς της μελέτης και προστασίας της υδρόσφαιρας, των οργανισμών της, των ορίων της με την ατμόσφαιρα, την ακτή και το βυθό, των φυσικών, χημικών, βιολογικών και γεωλογικών συνθηκών που επικρατούν και διέπουν τα παραπάνω συστήματα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
«Πιλοτικά Πάρκα Προστασίας Νεαρών Ψαριών»:
κ. Αργύρης Καπανταγάκης
ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. Παράρτημα Κρήτης
Διεύθυνση: Πρώην Αμερικανική Βάση Γουρνών
Δήμου Χερσονήσου, Ηράκλειο, 71500, Κρήτη
www.hcmr.gr

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»
ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Το **Κοινωνοφελές Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» – Διεθνές Κέντρο Ναυτικής Έρευνας και Παράδοσης** ιδρύθηκε το 2008 από την οικογένεια του Καπετάνιου Παναγιώτη Ν. Τσάκου με σκοπό την προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας και της εφαρμογής νέων ιδεών στο πλαίσιο της σύγχρονης ναυτιλιακής βιομηχανίας, της ναυτικής παράδοσης και εκπαίδευσης, καθώς και της προστασίας και βιωσιμότητας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Διεύθυνση: Μιχαήλ Λιβανού 51, 82100, Χίος
www.mariatsakosfoundation.gr

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Ε.Π. Αλιείας 2007 – 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε.Π.ΑΑ. 2007 – 2013
Ενίσχυση στην Αερόφο Αλιεία

Τα **Καρδάμυλα** είναι κωμόπολη της βορειοανατολικής Χίου σε απόσταση 27 χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα, με 1.000 κατοίκους. Αποτελείται από τα **Άνω Καρδάμυλα**, που βρίσκονται σε κάποια απόσταση από τη θάλασσα και από τον παραθαλάσσιο οικισμό **Μάρμαρο**.

Στα Καρδάμυλα λειτουργεί για αγόρια η Μαθητική Στέγη Καρδαμύλων το «Σπίτι της Μαρίας» και αποτελεί μία από τις δράσεις του Κοινωνοφελούς Ίδρυματος «Μαρία Τσάκος», όραμα ζωής της οικογένειας του Καπετάνιου Παναγιώτη Ν. Τσάκου.

Ο **Καταρράκτης** είναι ένας παραθαλάσσιος οικισμός της νοτιοανατολικής Χίου, σε απόσταση 15 χιλιομέτρων από την πόλη της Χίου, 425 κατοίκων με τουριστική ανάπτυξη. Λόγω της ενασχόλησης πολλών κατοίκων με την αλιεία διαθέτει αλιευτικό καταφύγιο.

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»
ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ
ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΕΑΡΩΝ ΨΑΡΙΩΝ

Μία Επένδυση
στην Αναγεννητική Δύναμη
της Φύσης

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3
ΜΕΤΡΟ 3.5 «ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Ε.Π. Αλιείας 2007 – 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε.Π.ΑΑ. 2007 – 2013
Ενίσχυση στην Αερόφο Αλιεία